

(Priloga Vrtcu.)

Št. 8. Ljubljana, dné 1. avgusta 1907. XV. tečaj.

Na vodi.

Šumijo valovi in vetrec šusti,
nalahko naš čolnič po vodi drči;
veselo utriplje nam v prsih srcé,
iz čolna nadaleč se pesmi glasé.

Glej, bistra je voda in vedro nebó,
ob viru šumečem se janjčki pasó,
med drevjem zelenim zbor ptičic žgoli,
in cvetka ob cvetki po logu dehti.

O, jutro prekrasno, o zorna mladost,
življenja si našega rajska sladkósti!
A kmalu ti mineš kot valček begoč;
izgineš, kot cvetje ospè se čez noč...

Ko mrak pa se zgrinjati jame krog streh,
spet k hiši očetni veslamo na breg;
večerjico skromno nam mati dadó,
pomolimo k Bogu, zaspimo sladkó...

Janko Leban.

Kakšne otroke ima rada Marija.

VIII. V mislih mi je še več lepih lastnosti, s katerimi se morejo dobri otroci posebno prikupiti svojim dobrim materam, n. pr.: ponižnost, krotkost, pokorščina, hvaležnost, delavnost, štedljivost, ukaželnost itd. Pa te lepe čednosti so že večinoma vštete v tem, kar sem doslej pripovedoval, ko sem n. pr. rekel, da ima dobra mati rada zdrave in lepe, čedno oblečene otroke itd.; posebej se jih pa tudi učite ob razlagi katekizma. Torej bi že lahko prenehal ta nauk; vendar se hočem še enkrat oglasiti in še vso drugo prikupnost dobrih otrok združiti v besedo: **modrost**. Da, **modrih** otrok si še posebno želi vsaka pametna mati, ker nad vse hrepeni, da bi bili istinito srečni vsi njeni otroci.

Ker se smem zanesti, da vam je že iz razlage v šoli znano, kdo da se sme imenovati *m o d e r*, bo pač zadostovalo, če vam le prav na kratko povem tudi jaz svojo misel o tej najimenitnejši lastnosti, ki bi jo smel imenovati *z l a t o b r o č*, ki oklepa vse druge čednosti.

Moder je, kdor si zna zagotoviti *p r a v o s r e č o*. Svetna modrost se trudi poiskati najboljšo pot do časne sreče: *k r š č a n s k a* modrost pa hoče v prvi vrsti zagotoviti večno srečo v nebesih in si s tem obenem zagotovi tudi že časno. »V nebesa moram priti!« to je modrega kristjana prvo prepričanje. »Če hočem pa v nebesa priti, moram tudi zvesto hoditi po oni poti, ki pelje v nebesa, vestno rabiti pomočke, ki so potrebni k zveličanju!« to pa je neizogibna posledica njegovega temeljnega prepričanja.

Že zavoljo tega prepričanja ne more moder človek nespametno in grešno živeti, marveč se mora z vso vnemo truditi za razne čednosti in vzorno vedenje. Tak plemenit človek namreč ne misli sebično le nase — na svojo srečo, marveč se povzpne višje ter je živo prepričan, da tako dobrega Boga, ki ga tako očetovsko osrečuje že tu na zemlji in ki mu je

obljubil v večnosti tako veličastno in neizmerno srečno blaženost, mora ljubiti z avoljo njega samega in mu služiti zato, ker mu je neskončno dobrotljiv Gospod, kakor tako lepó pove katekizem, ko razlaga darove sv. Duha: »Dar modrosti nam pomaga spoznavati, občudovati in ljubiti Boga naravnost v njegovi slavi in popolnosti ter vse presojati in ceniti po tem spoznanju in tej ljubezni.«

Če je že zemeljska mati vesela takega modrega otroka, ki se nad vse boji Bogu se zameriti s kakim grehom in se na vso moč trudi pridobiti si njegovo ljubezen, kako da ne bi naša nebeška Mati Marija ne ljubila takih blagih ljudi, ki se na zemlji imenujejo izvrstni otroci, izvrstni posli, izvrstni gospodarji in gospodinje, izvrstni uradniki ... v nebesih pa bode imel vsak izmed njih večno slavno ime: svetnik, svetnica!

* * *

Neki goreč duhovnik na Nemškem si je stavil lepo nalogo, da bi opisal vse one svetnike, ki so posebno goreče častili Marijo. Pa kaj se mu zgodi? Pisal in pisal je tako dolgo, da sta mu nastali dve veliki in debeli knjigi. Saj so pač vsi svetniki goreče častili Marijo; razložek je le ta, da se je pri nekaterih to godilo bolj očitno in veličastno, pri drugih pa bolj natihem in skromno, ali pa se ni razvedelo in zapisalo.

Zato je nekdo Marijino češčenje imenoval gorkomer (termometer) naše bogoljubnosti. Če kdo prav časti Marijo, je gotovo tudi sicer izvrsten človek; če se pa kdo ne zmeni kaj prida za Mater božjo, gotovo tudi sicer ne more biti posebno velika njegova bogoljubnost!

Ančika in Ivanček.

Pri Šinkovčevih so imeli pridno deklico. Stara je bila komaj šest let. Ime ji je bilo Ančika. Oče in mati sta jo neizrečeno ljubila. Ljubila, kot more ljubiti očetovo ali materino srce.

Imela je Ančika bratca, ki je bil za par let mlajši kot ona. S tem sta se igrala pogosto skupaj pred hišo. Bratcu je bilo ime Ivan. Ta je ljubil svojo sestro, in sestra je ljubila bratca Ivana. To je bilo veselje, kadar sta sedela pred domačo hišo in sta se igrala! Zdaj sta kamenčkala, zdaj spet fižolkala. Igra se je vrstila za igro. Ena je bila zanimivejša od druge. Tako jima je potekal čas.

Materi pa je medtem postajalo v kuhinji dolgčas. Radi bi bili videli, da bi bila malička pri njih in se pogovarjala ž njimi prav po otroško. Vsi trije bi se smejali in veselili. Pogrešali so ju mati, pa stopili na prag in poklicali:

»Ančika, Ivanček!« Kar pustila sta otroka igre in odhitela na materin klic k njim. Mati so pobožali Ančiko po nedolžnih licih in potem še Ivana. Vsi trije so odšli v kuhinjo.

»Mati, kaj boste pa skuhali za južino,« je radovedno vprašala Ančika.

Mati so jo pogledali, se nasmijali in dejali:

»Ančika, danes bo nekaj dobrega. Še nikoli nismo jedli kaj takega. Celó jaz sem že skoro pozabila, kako se to kuha.«

Malička sta se zadovoljno nasmejala.

»Mama, pokažite no, kako se napravi!«

»Ančika, še vsega se boš naveličala, boš videla. Veselje do kuhanja te bo kmalu minilo.«

Ivanček je medtem sedel na stol k mizi. Porodno se je stegnil na mizo, ko je zagledal na nji raztolčen sladkor. Polastila se ga je želja, da bi vzel malce sladkorne moke; toda mati so ga učili, da se tudi starišem ne sme krasti. In Ivanček se je premagal in ni vzel . . .

»Mama, ljuba mama, dajte mi malo sladkorne moke. Dajte mi, dajte! Tako bi jo rad!«

Mati so stopili k mizi, vzeli v roko žličico, zajeli z njo razdrobljenega sladkorja in dali malemu Ivančku. Venomer je gledal Ivan v mater in čakal, češ: Ali mi bodo dali ali ne? In dobil je.

Mati so porabili to priliko, da poduče svojega ljubljénčka. Dejali so mu:

»Vidiš, ljubi moj Ivanček, vse ti rada dam, kar me prosiš, če le imam. Imam pa, ker je ljubi Bog tako dobrotljiv, da nam dá, česar potrebujemo. Zato pa tudi ti ne smeš pozabiti na Boga, ki ti daje samo dobro in vsega, česar potrebuješ. Vsak dan moraš moliti k Bogu in se mu zahvaljevati za vse božje dari, ki jih dobivamo od njega.

»Bog bodi zahvaljen,« je šepetnila Ančika in ljubeznivo pogledala mamico in Ivančka.

»Kadar moliš očenaš, praviš: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh« . . . Glej, to je prošnja do ljubeega Stvarnika, da nam dá vsak dan dovolj kruha.« Tako so poučevali mati Ivančka.

»Jaz bi pa rad enkrat videl nebeškega Boga, mama! Ali ga bom kedaj?« spet izpregovori Ivanček.

»Da, če boš priden. Po smrti te bo vzel ljubi Bog k sebi v svoje kraljestvo, kjer ga boš lahko na veke slavil in poveličaval. Samo moliti moraš lepo in se mu hvaležnega izkazovati za njegove dobrete.«

Ivanček je posladkal sladkorček in se veselo ter zadovoljno smejal. Na lepih licih mu je sevala zlata nedolžnost, lepša od biserov morja in bogastva sveta. Ivanček je bil srečen.

Nato so poučili mati tudi Ančiko, kako mora kuhati, da se skuha zdrava, dobra in tečna jed. Ančika je pazljivo poslušala in si zapomnila vsak stavek — da, celo vsako besedico iz ust drage mamice.

Vukovoj S.

Omahnov Jakec.

Gospod učitelj so stali skriti ob oknu in zrlí na deco, ki je hitela iz šole. Želeli so namreč zvedeti, kako se vedejo učenčki ob njihovi odsotnosti, ali so pridni ali nagajivi. Prav nič jim že ni bil všeč vedni ravs in kavs po cesti — Ali ni lepše, če gre deca mirno in spodobno iz šole? . . .

Tako so torej gospod učitelj opazovali vedenje svojih malih, in — odkrito povedano — niso bili veseli. Žalostne gube so se jim zaznale na resnih licih, oči so jim zrle tožno preko ceste, in skoro jim je drobna solza pripolzela iz oči. Kaj je bil neki vzrok?

Naj povem! —

Komaj so učenčki zapustili šolsko poslopje, že so opazili na cesti vaškega norčka Kajetana.

Kaj je bilo bolj čudnega širom širokega sveta, kakor ta ubogi Kajetan? Debelo glavo je imel, tako skoro kakor vojaški boben; oči pa čisto majčkene, približno take, kot jih imajo Kitajci. Na glavi mu je čepel klobuček, ves ovenčan s pisanimi cveticami in zeleno praprotjo.

Suknjič Kajetanov — tudi čudež vseh čudežev. Najmanj tristo krp je viselo na njem, rdečih, rumenih, zelenih, modrih, črnih, rjavih.

Kajetan je bil ponosen na svoj čudezni suknjič. Bolj ponosen kakor kralj na svoje zlatovezane in srebrom pretkane obleke. Nič se mu ni zdelo lepšega na svetu, kakor ta pisani, v vseh barvah blesteči se suknjič. Dajte Kajetanu gradove in palače — on ne zamenja z njimi svojega čudeznega suknjiča!

Zato pa je bil Kajetan — norček — tudi vedno vesel. Šel je skozi vas, in male oči so mu žarele nepoznanega veselja. Poln pomladnje radosti se mu je zdel ves pisani svet, in zato je zapel rad veselo popevko, zlasti če je drsal skozi vas. Vsaka njegova pesem se je začela s „holadri-holadri-dra . . .“

Tudi tistega dne, ko so gledali gospod učitelj skozi okno, je pel Kajetan skozi vas svojo pesem.

Kakor čebele iz panja, tako so se usuli učenčki iz šolskega poslopja in — — — hajdi za Kajetanom!

Samo nekdo — najslabši in najmanj daroviti izmed vseh — je šel spodobno iz šole. Bil je Jakec Omahnov, tisti Jakec, ki je nosil same „kljuke“ iz šole, kadar so se delila izpričevala.

Učenčki so drvili naprej za Kajetanom. Jakec pa je šel počasi. Tudi on je videl ubogega norčka. Ali hudo se mu je storilo pri srcu, ko ga je videl. „Velik revež je Kajetan, a niti ne ve, da je res velik revež.“ Tako je sodil Jakec o Kajetanu in je postal zamišljen. Vsa beda tega trpina mu je stopila živo pred oči in skoraj ihteti se mu je zahotelo.

Kar zasliši velik krik in vrišč pred seboj. Ozre se po cesti navzdol. Glej — njegovi součenčki so cukali ubogega norčka za suknjič, trgali mu rože raz klobuk, pikali ga s priimki — norček pa je jokal v njihovi sredi.

Hudo je bilo Jakcu, tako hudo, kakor bi nagajali njemu samemu. Ni vedel, kaj bi storil.

Pa kmalu dozori v njegovi duši močan sklep. Steče po cesti navzdol — Kajetanu na pomoč. Odrine v hipu kopico otrok in se jim postavi s Kajetanom v bran. Prosi in roti jih, naj opuste svoje zlobno početje.

Modrejši so kmalu odjenjali. Zlobnejši pa so nagajali še njemu, dokler ni prišel po cesti voznik in prepodil otročadi.

Ves upehan je bil Kajetan in je jokal na glas. Jakec ga je pa tolažil z lepimi besedami. In dvignil je norček glavo, razprostrl roke in objel dobrega Jakca. Drugi učenci so se pa poparjeni razkropili proti domu. — — —

Gledali so ta prizor ob oknu gospod učitelj, in solza jim je kanila na resno lice.

Kdo bi verjel? Najslabši učenec je bil Omahnov Jakec, toda njegovo srce je bilo krepostno in močno. Res ni znal gladko in prijetno čitati, tudi pisati ni znal mnogo, znal pa je ljubiti uboge in pomoči potrebne. Drugi dan so povedali gospod učitelj vsem učencem zgled o Omahnovem Jakcu. Mnogi so bili kaznovani zaradi grde porednosti, Jakec pa je šel veselo proti domu.

A. P. Grigorjev.

Angelj reši sv. Petra iz ječe.

Kako je močan angel varih!

(K sliki.)

Herod Agripa, vnuk onega Heroda, ki je ukazal pomoriti Betlehemske otročiče, je ukazal, zapreti sv. Petra, da bi ga umorili takoj po Veliki noči. Ječo je stražila močna čveterna straža, t. j. 16 rimskih vojakov, ki so se menjavali tako, da so bili vedno štirje na straži. Dva sta bila poleg Petra, z verigo nanj priklenjena, dva sta pa stražila pred vrati.

Tako zastražen je sv. Peter mirno spal ono noč, predno so ga mislili umoriti. Kar angel Gospodov stopi v ječo v nebeški svetlobi, udari Petra v stran in ga zbudi rekoč: »Vstani hitro!« Peter vstane in verige padejo iz njegovih rok. Angel reče: »Opaši se in ubuj svoje čevlje, ogrni svoj plašč in pojdi za menoj!« Peter stori tako. Angel ga spremlja mimo prve in druge straže do železnih vrat, ki so se sama odprla, potem pa ga zapusti.

To nenadno in čudežno rešenje je Petra tako osupnilo, da v začetku ni vedel, ali je res, ali je le tolažna prikazen v sanjah. Zdaj pa, ko je bil na prostem, je radostno vzkliknil: »Zdaj vem res, da je poslal Gospod svojega angela in me je otepel iz Herodove roke.«

Glej, koliko moč je dal Gospod angelu varihu. Debele železne verige odpne in odmakne, kakor da bi bile iz pajčevine; zaklenjene železne duri odpre s tako lahkoto, kakor da bi odgrnil list papirja.

Ne zabi, da imaš tudi ti vedno poleg sebe tako močnega variha, ki te lahko reši v takih nevarnostih, kjer bi te ne mogla rešiti nobena človeška moč!

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.

Matijče je pasel v logu edino kravico, ki so jo imeli njegovi revni starši. Krava je mulila in trgala šopke in jih je požirala hlastno. Matijče je pa stal ob njej in jo je držal za vrvico, da bi mu ne ušla

v škodo. Tako so mu namreč ukazali oče, ki so delali nedaleč od njega na polju; včasih so pogledali z bistrim očesom za sinkom, če še izpolnjuje njihovo zapoved.

Toda Matijče je bil pač Matijče. Pustil je včasih kravi njeno voljo. Zmotila ga je morda veverica, ki je brezskrbno skakljala po vejah bližnje smreke in se igrala; ali ga je zmotil pisan ptič; ali pa se je zamaknil v prirodo božjo. Tuinsem ga je zmotil tudi zajec, ki je plašno skočil s svojega ležišča, kadar je zašumelo kaj blizu njega, in zdirjal v goščo. V takih trenutkih je pozabil Matijče na kravo in na očetovo zapoved, pa je popustil vse in je šel. »Ej, kako skače z veje na vejo in se igra! In ta ptič, kako je lepo pisan in kako lepo poje!« Zamaknil se je Matijče in pozabil na vse.

Tedaj pa se je oglasil osorni očetov glas z njive, razlegal se je daleč skozi gozd in je klical: »Hoj, Matijče, kje pa si? Ali ne vidiš, da je sivka v škodi?«

In brž se je streznil Matijče, spomnil se je krave in očeta in bežal je nazaj. Prišli so tudi oče, zavrnilo so sivko in dali sinku vrv v roko, rekoč: »Tako jo lepo drži in ne puščaj je same! Pasi jo lepo tja ob robu; da ne bo silila v škodo, pazi dobro! Glej, kako lepo kaže žito; lepe potice bodo iz njega. Če pa krava vse pohlastá in pomuli, ne bo nič potic. Zato pa lepo pasi.«

Tako so djali oče in so šli na delo. Matijče pa je pasel nekaj časa sivko na vrvi, toda spet ga je kaj zmotilo, pustil je kravo in je šel. »Ej, sivka je pridna, ne bo šla v škodo ne. Kaj ne, da ne pojdeš?« ji je rekel in jo pobožal po vratu, preden je odšel. Pa je odskakljaj v gozd.

In spet se je oglasil očetov glas, in brž je pribežal Matijče nazaj. Oče so mu dali spet vrv v roko, bili malo osorni in so rekli: »Moral te bom za ušesa, če ne boš ubogal. Pomisli, Matijče, kaj bi bilo, če bi krava ušla, zbežala kdovekam in bi je ne mogli več dobiti. Pomisli, nič več bi ti ne kuhali mati sladkega mleka, ki ga piješ vsako jutro tako rad. Zato le lepo pazi, da se kaj takega ne zgodi.«

Tako so rekli oče, da bi priučili sinka pazljivosti. In odšli so spet na delo. Matijče je pa pasel lepo in si je mislil: »Ej, pridna je sivka, pridna; ne bo odšla ne; saj vé, da bi se jokal zanjo.«

In sklenil je, da ne pusti sivke iz rok in ne izpred oči.

Toda šment vedi, kako je moralo priti to. Nekoč je pasel Matijče kravico v logu proti večeru in je pel zraven veselo pesem po pastirsko. In očeta ravno takrat ni bilo na polju v bližini, da bi ga nadzorovali. In tedaj je priskakljal iz gozda mlad zajček, ravno Matijcu nasproti, da ga je videl. Ustavil se je na porobku gozda, sedel na zadnje noge in migal z dolgimi ušesi.

»Ej, kako je lep in majhen,« se je začudil Matijče in pozabil takoj na kravo in na očetovo naročilo. Skočil je za zajcem. Ta se je splašil in smuk zdirjal je po hosti, Matijče pa za njim. Izginila sta on in zajec — nihče ni vedel, ni kod, ni kam.

Vrnil se je Matijče, ko je bil že mrak. Trepetala je večernica na nebu. Debelo je gledal Matijče po logu, napenjal oči in iskal sivko, a ni je zagledal. In tedaj so se mu usule solze v glasen in obupen jok.

Iskal je kravico daleč naokolu: po polju, po gozdu, s solzami v očeh jo je klical: »Sivka moja, kje si? Oglasi se mi vendar, sivka!« A sivka se ni oglasila in ni slišala njegovega joka.

S solzami v očeh se je napravil domov. Na poti blizu hiše je srečal očeta, ki so bili namenjeni prav ponj. Čudno se jim je zdelo, ker ga ni bilo s kravo tako dolgo domov. Matijče je jokal in je povedal očetu vso nezgodo.

Oče pa so nevoljni dejali svojemu sinku: »Vidiš, ali ti nisem pravil, da pasi lepo in pazi, da krava ne uide? Čemu si popustil vrv? Zakaj si odšel od nje? Glej, zdaj ne dobiš nič več sladkega mleka, ki ga piješ vsako jutro tako rad. Zapomni si pregovor, ki pravi: Kdor ne uboga, ga tepe nadloga.«

Tako so govorili oče in niso povedali sinčku, da stoji sivka že v hlevu pri jasliah. Matijče je bil silno

žalosten in pobit; a vendar je spal prav dobro in je sanjal celo noč o zajčku v gozdu, ki ga je lovil. Že ga je mislil ujeti — —, nepopisno veselje ga je navdajalo, — pa glej, v tistem trenutku ga vzbudijo mati in mu velijo, naj žene kravo na pašo. Tedaj se je razjasnil Matijčev obraz.

Od tedaj ni pušchal kravice same. Lepo jo je pasel na vrvi in jo prignal vsakokrat sito domov, da sta bila zadovoljna s kravico in z njim oče in mati.

V. M.

Pes izda morilca.

Leta 1281. je živel v Parizu vitez Kartogi, ki je bil eden izmed najsrčnejših francoskih junakov. Kralj sam ga je čislal ter ga je večkrat očitno pohvalil in obilo obdaroval. Nekega dne jezdi Kartogi blizu Pariza skozi gozd. Bil je prav sam; le njegov pes ga je spremljal. Bil je vitez zamišljen ter je popustil uzdo konju, ki je prav počasi korakal pod hladnim drevjem. Naenkrat skoči iz grma človek in se vrže na viteza, ki se hoče braniti. Ali še preden more potegniti meč, ga prebode morilec, da pade mrtev s konja. Konj se splaši in zbeži, da ga nihče ni več videl. Pes pa ni pobegnil. Z vso močjo pade srdito na morilca, ali ta ga pobije s kolom na tla, da se ne more več geniti. Z nogo ga ropar prekucne še v rov kraj pota, potem pa koplje pod drevesom jamo in zakoplje vanjo mrtvega Kartogija.

Pes pa ni bil mrtev, ampak le omamljen od težkega udarca. Ko se zave, gre iskat svojega gospodarja. Kmalu najde sled, strašno tuli in cvili, potem pa se vleže na grob. Več dni in noči je pes pretulil kraj svojega umorjenega gospodarja. Nazadnje ga pa vendar lakota in žeja prisilita, da zapusti grob. Teče v Pariz in tu poišče gospodarjevega prijatelja. Prijatelj brž spozna psa in mu da jesti. Mislil je, da je kje izgrešil svojega gospoda. Pes se najé in napije, toda še vedno

cvili in se obnaša prav čudno. Na vsakega laja, potem gre k vratom in gleda, ali gre kdo za njim. Cuka ljudi za obleko in jih izkuša spraviti s seboj. Ali vse je zaman. Nihče ga ne razume. Pes gre žalosten nazaj v gozd in spet tuli tako dolgo, da ga lakota prižene v Pariz.

Ko pride pes drugokrat v prijateljevo hišo, se je čudno zdelo ljudem vse njegovo obnašanje. Tudi so izvedeli, da je Kartogi naenkrat izginil, in so slutili kako nesrečo. Ko pes spet izkuša prijatelja spraviti s seboj, gre ta res ž njim in vzame tudi nekaj služabnikov s seboj. Pes laja glasno in beži v gozd pod drevo, kjer je bil Kartogi pokopan, in začene razkopavati zemljo. Služabniki jamejo tudi kopati in kmalu najdejo ubitega Kartogija.

Hudodelstvo je prišlo na dan. Ali kdo je viteza umoril? Kartogijevi prijatelji so si prizadejali mnogo truda, da bi izvedeli za morilca, toda bilo je vse zastonj.

Ali kar se ne stori, to se ne zvé.

Neki dan je stalo v Parizu več vitezov skupaj na trgu. Kartogijev prijatelj gre s psom ravno po trgu in se jim hoče pridružiti. Kar se pes z neznano togoto zažene na nekega viteza, in kolikor so si tudi prizadevali drugi, vendar niso mogli odgnati psa. Vitez je komaj ušel v bližnjo hišo.

Ljudje so o tem mnogo govorili. Vsem je bilo znano, da je bil ta vitez — Kodrič mu je bilo ime — hud sovražnik Kartogijev. Ljudje so ugibali semtertja in nazadnje povsod govorili, da je najbrže Kodrič umoril Kartogija.

Tudi do kralja je prišla ta govorica. Kralj bi se bil rad sam prepričal, kaj je resnice na tem. Zato pokliče Kodriča predse. Na dvoru je bilo nekoč mnogo gospodov. Kralj veli Kodriču, naj se pomeša in skrije mednje.

Potem pokliče tudi psa, ki se je pa bliskoma zagnal v Kodriča. Izmed toliko ljudi ga je bil precej ovohal, in komaj so ubranili drugi, da ga ni raztrgal.

„To je vendar čudno,“ reče kralj. „Vitez Kodrič, stopite bliže.“ „Vas dolže, da ste umorili viteza Kartogija, čigaver je bil ta pes. Kaj pravite nato?“

„To so laži, presvetli kralj!“

„Ali kako, da je pes tako razkačen, kadar vas vidi?“

„Nekega dne sem se bil sprl z njegovim gospodarjem. Pes je skočil name, jaz sem ga udaril, in od tistega časa me ne more videti.“

„Ali, to je čudno, da pes tega ne pozabi. Kje ste bili tedaj, ko je izginil Kartogi? Vam, da ste bili takrat zmedeni in nemirni. Zakaj je bila vaša obleka tako razcapani?“

„Ne spominjam se več. Toda pri živem Bogu, da sem nedolžen.“

„Vi kličete Boga na pričo? Naj tedaj razsodi Bog. Vi se boste borili s psom.“ — —

Prišel je dan, ko bi bil moral Kodrič dokazati, da je res nedolžen. Na velikem prostoru zunaj mesta je bilo borišče. Kralj sam je prišel gledat, in neznanska množica ljudi se je zbrala, da vidi, kako bo sodil Bog.

Kodrič je imel v rokah debelo gorjačo, pes pa je imel prazen sod, kamor se je lahko skril.

Kralj pomigne, naj se začne boj. Ko spuste psa, brž skoči proti sovražniku, ki je mahal z gorjačo, da bi psa pobil. Toda pes se je znal umikati; zdaj je napadal od ene, zdaj od druge strani. S tem je utrudil svojega sovražnika. Nazadnje skoči na njega, ga pograbí za vrat in se tako zagrizi vanj, da Kodrič pade na tla in prosi za milost.

Kralj ukaže, naj odpravijo psa. Potem pa pokliče Kodriča predse.

Kodrič je obstal, da je umoril Kartogija. — —

Obsodili so ga na smrt. Na vešalih je končal svoje življenje. Pes pa je bil od onega časa mirnejši. Polagoma je pozabil na grob svojega gospodarja.

Jaušovec.

Moja piška.

Moja piška,
mala piška,
bolj je črna
kakor miška.

Mati so mi
ga ocvrli,
pa so djali
piški vrli:

Piška pridna
pa je djala,
da vsak dan bo
jajček dala.

Pa iznesla
je že jajček,
jajček prvi,
bel kot zajček.

„Če nanesla
boš obilo,
ti koruza
bo v plačilo.“

To mi cvrli
bodo mati!
Zdaj gladú se
ni mi bati.

Gradiški.

Kratkočasnice.

1. Ne vedno. Zdravnik: „Gospa, ali ta-le vaš sinko vedno jeclja?“ — Gospa: „O, samo takrat, kadar govori.“

2. Čudno. „Kaj pa delate, da ste tako debeli?“ — „Nič!“

3. V neki ribniški dolini je prav krepak odmev. Potniki so klicali več besedi, n. pr.: „Štefan“, odmev: Štefááán! „Fantek“, odmev: fantéèèk! Spremljevalec se pošali: „Vidijo, kako so se naši griči navadili domačega naglasa!“

Rešitev zastavice v št. 7.:

Pilat — pila.

Prav so uganili: Štelcar Josip, sluga kn.-škof. pisarne v Mariboru; Ahačič Kozma, dijak v Trzinu; Kramar Fr. v Mateni pri Igu; Lassbacher Karol, Beneš Josip, učenca III. razr., Polanc Franc in Erklavec Mihael, učenca IV. razr. v Ljubljani; Groznik Angelica, učenka IV. razr. v Vipavi; Lederhas Danica, učenka II. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Kastelic Robert, učenec II. razr., in Kastelic Elza, učenka IV. razr. v Novem mestu; Homan Ante, dijak I. razr. realke, Gruden Nada, učenka III. razr. in Gruden Jožek, učenec II. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani.